

5. aprill 2022

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-140/20

Commissioner of the Garda Síochána jt

Euroopa Kohtu suurkoda kinnitas otsuses oma väljakujunenud kohtupraktikat, mille kohaselt on liidu õigusega vastuolus liikmesriigi seadusandlikud meetmed, mis näevad ennetavalt, raskete kuritegude vastu võitlemise eesmärgil ette elektroonilise side liiklus- ja asukohaandmete üldise ja vahet tegemata säilitamise.

Euroopa Kohus tuletas meelde, et erinevad positiivsed kohustused tulenevad avaliku võimu organitele hartast ja seisnevad näiteks õiguslike meetmete vastuvõtmises eesmärgiga kaitsta era- ja perekonnaelu, kodu ja edastatavate sõnumite saladust, aga ka inimeste kehalist ja vaimset puutumatus, ning keelata piinamine ning ebainimlik või alandav kohtlemine. Seega tuleb neil erinevad õigustatud huvid ja õigused ühitada. Üldisest huvist lähtuvat eesmärki taotledes ei tohi jätta arvesse võtmata, et see peab olema kooskõlas põhiõigustega, mida meede puudutab, ning selleks tuleb saavutada tasakaal nimetatud üldise huvi eesmärgi ning asjasse puutuvate õiguste vahel, kontrollides, et nimetatud eesmärgi olulisus on sellest meetmest tuleneva riive raskusega vastavuses.

Euroopa Kohus otsustas, kinnitades oma varasemat kohtupraktikat, et liidu õigusega ei ole vastuolus seadusandlikud meetmed, mis otsuses toodud tingimustel näevad raske kuritegevuse vastu võitlemise ja avalikku julgeolekut ähvardava suure ohu ärahoidmise eesmärgil ette:

- liiklus- ja asukohaandmete eesmärgipärase säilitamise vastavalt andmesubjektide kategooriatele või geograafilise kriteeriumi põhjal;
- sideühenduse lähtepunktile omistatud IP-aadresside üldise ja vahet tegemata säilitamise;
- elektroonilise side vahendite kasutajate identiteediga seotud andmete üldise ja vahet tegemata säilitamise ning
- teenuste osutajate valduses olevate liiklus- ja asukohaandmete kiirsäilituse (*quick freeze*).

Euroopa Kohus selgitas neid erinevaid meetmete kategooriaid.

Euroopa Kohus leidis, et eraelu puutumatus ja elektroonilist sidet käsitleva direktiiviga ei ole vastuolus see, kui pädevad riigiasutused teevad kiirsäilituseks ettekirjutuse juba alates avalikku julgeolekut ähvardava suure ohu või võimaliku raske kuriteo uurimise esimesest etapist, st alates hetkest, mil need asutused võivad riigisisese õiguse asjakohaste sätete alusel sellist uurimist alustada. Sellist meetet võib laiendada liiklus- ja asukohaandmetele, mis on seotud muude isikutega kui need, keda kahtlustatakse raske kuriteo kavandamises või toimepanemises või riigi julgeoleku kahjustamise kavandamises või kahjustamises, tingimusel et need andmed võivad objektiivsete ja mittediskrimineerivate asjaolude alusel kaasa aidata sellise kuriteo või riigi julgeoleku kahjustamise väljaselgitamisele, nagu seda võivad kuriteos kannatanu andmed või tema sotsiaalsesse või tööalasesse lähikonda kuuluvate isikute andmed.

[Pressiteade](#)

[Otsus](#)

---

¹ Lühiülevaates kajastatud lahendite kokkuvõtted põhinevad Euroopa Kohtu kodulehel avaldatud pressiteadetal. Vt ka https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7052/et/

7. aprill 2022

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-561/20

United Airlines

Euroopa Liidu Kohus leidis, et hilinenud lennu reisijad võivad nõuda hüvitist ühenduseväliselt lennuettevõtjalt, kui viimane teostab kogu lennu ühenduse lennuettevõtja nimel.

Euroopa Kohus täpsustas, et ümberistumisega lend kuulub määruse kohaldamisalasse, kuna reisijad alustasid oma lennu liikmesriigis asuvast lennujaamast. Kohus lisas, et see kohaldatavuse kriteerium ei kahjusta selle põhimõtte kohaldamise tingimusi, mille kohaselt on igal riigil täielik ja eranditu suveräänsus oma õhuruumi üle.

[Pressiteade](#)

[Otsus](#)